

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Miroslavou Hrehorovou v právní věci žalobce: **P. Č.**, bytem X, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, Křížová 25, 225 08 Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 14.5.2012 č.j. X,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení č.j. X ze dne 14.5.2012 **s e z r u š u j e** a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Česká správa sociálního zabezpečení rozhodnutím č.j. X ze dne 21.2.2011 zvýšila žalobci od 18.5.2010 starobní důchod na výši 2.124,-- Kč měsíčně podle § 56 odst. 1 písm. b) zák. č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů a s přihlédnutím k čl. 12 odst. 2 Smlouvy z důvodu, že žalobci byla dodatečně zhodnocena doba pojištění od 1.1.1977 od 31.12.1978. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky, jimiž se domáhal přepočtu starobního důchodu s poukazem na to, že žalovaná ztratila potřebné dokumenty, které by dokladovaly jeho uměleckou činnost. V rámci námitkového řízení zahájila žalovaná šetření u Magistrátu hl. m. Prahy, odboru archiv hl. m. Prahy, jehož prostřednictvím se podařily dohledat honorářové listy žalobce za kalendářní roky 1977 a 1978. Na podkladě takto zjištěných skutečností žalovaná vydala napadené rozhodnutí, kterým snížila podle § 56 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění starobní důchod žalobce, neboť za stěžejní kalendářní rok pro výpočet OVZ již podle § 18 odst. 4 zákona o důchodovém pojištění nebyl považován kalendářní rok 1975 jako doposud, ale nově kalendářní rok 1978, jehož prokázáním

vyměřovací základ je podstatně nižší, než vyměřovací základ za kalendářní rok 1975. Odůvodnění napadeného rozhodnutí obsahuje podrobný popis výpočtu starobního důchodu vedoucí ke snížení starobního důchodu žalobce.

V žalobě žalobce namítá, že s napadeným rozhodnutím nesouhlasí. Výše jeho důchodu byla přepočítána vzhledem k tomu, že se podařilo dohledat jeho honorářové listy za roky 1977 a 1978. Pokud Česká správa sociálního zabezpečení pro snížení jeho důchodu použila stejná data, která vedla ke zvýšení jeho důchodu, je její rozhodnutí neplatné.

Česká správa sociálního zabezpečení ve věci vydala vyjádření, ve kterém uvedla, že napadeným rozhodnutím došlo ke snížení důchodu žalobce z důvodu, že za stěžejní kalendářní rok pro výpočet osobního vyměřovacího základu již nebyl považován kalendářní rok 1975 jako doposud, ale nově kalendářní rok 1978, jehož prokázaný vyměřovací základ je podstatně nižší, než vyměřovací základ za kalendářní rok 1975.

Městský soud v Praze zjistil vady řízení před správním orgánem, které brání přezkoumání napadeného rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů. Rozhodnutím České správy sociálního zabezpečení ze dne 21.2.2012 č.j. X byl zvýšen starobní důchod žalobce od 18.5.2010 na částku 2.124,-- Kč měsíčně. Důvodem ke zvýšení důchodu bylo započtení nově prokázaného doby pojištění od 1.1.1977 do 31.12.1978. Pro výpočet osobního vyměřovacího základu byl považován kalendářní rok 1975. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky a v rámci námitkového řízení byly dohledány honorářové listy žalobce za kalendářní roky 1977 a 1978. Na podkladě takto zjištěných skutečností žalovaná vydala napadené rozhodnutí.

Podle § 81 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, řízení o změně poskytování nebo výši již přiznané dávky důchodového pojištění se zahajuje na základě písemné žádosti nebo z moci úřední orgánem, který je příslušný k rozhodnutí o této změně, není-li stanoveno jinak. Podle § 88 odst. 8 téhož zákona není-li v odstavcích 1 – 6 a 9 stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o námitkách na rozhodnutí o námitkách a na přezkumné řízení a obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, správní řád s tím, že § 90 odst. 1 písm. b), § 90 odst. 3 a § 90 odst. 6 věta druhá správního řádu se nepoužijí. Městský soud v Praze spatřuje v napadeném rozhodnutí procesní pochybení spočívající v tom, že žalovaná v námitkovém řízení vybočila ze zjištěného skutkového stavu a posouzení věci v řízení před správním orgánem I. stupně a rozhodla o snížení starobního důchodu. Pokud v námitkovém řízení zjistila z dohledaných honorářových listů žalobce, že za stěžejní kalendářní rok pro výpočet osobního vyměřovacího základu je třeba považovat kalendářní rok 1978, nemohla rozhodnout náhle o snížení starobního důchodu, pokud před správním orgánem I. stupně probíhalo řízení o zvýšení starobního důchodu žalobce. Naopak bylo namístě, aby žalovaná v takovém řízení potvrdila napadené rozhodnutí správního orgánu I. stupně, neboť nebyly zjištěny podmínky pro vyhovění žádosti žalobce uvedené v námitkovém řízení a dále zahájila správní řízení z moci úřední, jehož předmětem by byla změna výše starobního důchodu. Proti rozhodnutí o snížení starobního důchodu by pak žalobce mohl opětovně brojit námitkami. Postupem žalované tak byl žalobce připraven o právo vyjádřit se ke skutečnostem odůvodňujícím snížení starobního důchodu a zejména pak o právo podat námitky pro rozhodnutí o snížení starobního důchodu. Na tomto závěru nic nemění to, že zákon o organizaci a provádění sociálního zabezpečení v § 88 odst. 8 vylučuje v námitkovém řízení aplikaci § 90 odst. 3 správního řádu, který pro správní řízení zakotvuje zásadu zákazu reformace in peius a dále pro námitkové řízení vylučuje použití § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu umožňující v odvolacím řízení rozhodnutí prvostupňového správního

orgánu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení. Obecně tedy platí, že v námitkovém řízení o oprávněm prostředku proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení lze změnit prvostupňové rozhodnutí i v neprospěch účastníka, který námitky podal. Ani v takovém případě nemůže však žalovaný zcela vybočit ze skutkových zjištění a právního posouzení vyplývajících z prvostupňového rozhodnutí o žádosti pojištění. Srovnej rozhodnutí NSS 4Ads 42/2013 ze dne 11.10.2013.

Na základě shora uvedeného soud uzavírá, že pokud žalovaná v průběhu námitkového řízení v neprospěch žalobce zcela změnila skutková zjištění proti skutkovému stavu zjištěnému v rámci řízení před správním orgánem I. stupně a v důsledku toho naprosto zásadním způsobem změnila výrok prvostupňového rozhodnutí, porušila zásadu dvojinstančnosti správního řízení. Žalobci bylo postupem žalované odňato právo podat námitky proti rozhodnutí o snížení starobního důchodu. Vzhledem k uvedenému soud konstatuje, že byly shledány důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí žalované pro vady řízení.

Z tohoto důvodu soud rozhodnutí správního orgánu jako nezákonné zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Podle § 78 odst. 5 s.ř.s. je právním názorem vysloveným v tomto rozsudku žalovaná v dalším řízení vázána.

O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Procesně úspěšnému žalobci žádné uplatnitelné náklady nevznikly, žalovaná pak úspěch ve věci neměla. Proto žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 5. srpna 2014

JUDr. Miroslava H r e h o r o v á v.r.
samosoudkyně